

РЕЗОЛЮЦІЯ
учасників III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції
«ОСВІТА І НАУКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД»
(06-07 листопада 2025 року, м. Київ, Україна)

Громадська організація «Національна академія наук вищої освіти України» спільно з Національною академією педагогічних наук України, Українським державним університетом імені Михайла Драгоманова, Національною академією медичних наук України, ДУ «Інститут медицини праці імені Ю. І. Кундієва НАМН України», ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології імені П. В. Волошина НАМН України», Національною академією правових наук України, Національною академією внутрішніх справ, Технічним університетом Габрово (Болгарія), Університетом Миколаса Ромеріса (Литва), Литовським університетом спорту (Литва), Польським кампусом Київського медичного університету (м. Битом, Польща), Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді МОН України, ГО «Національна спілка освітян України», ГО «Міжнародна академія освіти і науки», ГО «Асоціація психотерапевтів і психоаналітиків України», Міжнародною громадською організацією «Міжнародна асоціація "Здоров'я суспільства"», ВГО «Українська асоціація лікарів-психологів» на платформі ZOOM провели III Міжнародну науково-практичну онлайн-конференцію «ОСВІТА І НАУКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД».

Як і в попередні роки, головним пріоритетом роботи конференції було обговорення питань щодо забезпечення високої якості освіти України відповідно до європейських стандартів, розробка нових інноваційних технологій та впровадження їх в практику.

У конференції взяли участь понад 137 учасників – відомих фахівців з різних галузей знань з таких країн, як: Болгарія, Литва, Польща, Словаччина, Україна, Чехія тощо, а її значимість визначається якісними та кількісними характеристиками, проблематикою наукових дискусій тощо.

Захід вирізнявся широкою тематикою проголошених доповідей, яка представлена в 4-х секціях за науковими напрямками: суспільні, соціально-гуманітарні, природничі та технічні науки.

Науково-освітянська спільнота України зі стурбованістю зазначає, що масштабне вторгнення РФ на територію суверенної держави України, яке розпочалося 24 лютого 2022 року і триває дотепер, призвело до однієї з найбільш масштабних гуманітарних криз з часів Другої світової війни: тисячі цивільного населення України загинули або дістали поранення, понад 8 мільйонів людей (професорсько-викладацький склад і здобувачі освіти різних рівнів) вимушені були виїхати за кордон і шукати прихистку по всьому світі. Ситуація з освітою на тимчасово окупованих територіях є вкрай складною.

У доповідях наголошено на стратегічній ролі освіти і наукових досліджень у забезпеченні продовольчої безпеки України в умовах війни та на етапі післявоєнного відновлення, підкреслено необхідність інтеграції інноваційних технологій у харчову промисловість, зокрема розроблення функціональних та оздоровчих продуктів, що сприяють зміцненню здоров'я населення та підвищенню конкурентоспроможності національного виробництва.

У ході роботи конференції було комплексно обговорено такі основні питання:

- визначення пріоритетних напрямків (створення безпечного освітнього середовища, сфера охорони здоров'я, економіка, ІТ-технологій, авіаційна галузь тощо);
- подальшого розвитку освіти і науки України як непорушних цінностей у воєнний та повоєнний періоди;
- національно-патріотичного виховання молодого покоління, відродження національної свідомості громадян України з метою формування ставлення особистості до Батьківщини, нації та ментальних цінностей;
- забезпечення доступності та якості освіти і науки в кризових умовах, створення безпечного освітнього середовища для усіх учасників цього процесу;
- збереження кадрового потенціалу вишів та закладів освіти;
- дотримання норм законодавства України в умовах війни: проблеми та шляхи їх вирішення;
- ролі і місця громадських організацій у подальшому розвитку освіти і науки України;
- розвитку штучного інтелекту та його впливу на усі сфери життєдіяльності;
- розширення цифровізації системи освіти і науки України в період війни та посилення інформування освітян зарубіжжя про основні питання освіти і науки України через сучасні методи комунікації (вебсайт, сучасні гугл-форми, месенджери, соціальні мережі);
- дистанційного навчання здобувачів освіти в Україні в умовах війни;
- формування практичного розуму, практичних навичок цілеспрямованої особистості.

Заслухавши та обговоривши доповіді учасників III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції **«ОСВІТА І НАУКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД»**, слід констатувати, що широкомасштабне вторгнення РФ на територію України 24 лютого 2022 року кардинально позначилося на перебігу усіх суспільних процесів в нашій державі. Тому перед системою освіти і науки України в умовах сьогодення постає ще багато викликів і гострих питань.

Учасники III Міжнародної науково-практичної онлайн конференції **«ОСВІТА І НАУКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД»** вважають:

- проведення III Міжнародної науково-практичної конференції під егідою ГО «НАН ВО України» від 06-07 листопада 2025 року задовільним;

- пріоритетними напрямками наукових досліджень, зокрема, національну безпеку включно з екологічною сферою, продовольчу безпеку, охорону здоров'я, агропромисловий сектор, економічну галузь, машинобудування, ІТ-технології, біотехнології та розроблення засобів протидії впливу хімічної і біологічної зброї;
- важливим є організація міні-конференцій, спіч-лекцій, де виступи вчених мають бути короткими, чіткими й інформативними;
- забезпечення умов для створення належного безпечного освітнього середовища для усіх учасників освітнього процесу, проектування та облаштування захисних споруд цивільного захисту закладів освіти подвійного призначення;
- відновлення освітньо-наукової інфраструктури, зміцнення матеріально-технічної бази освітніх і наукових закладів в умовах воєнного і повоєнного стану;
- створення спрощених і сприятливих умов для атестації наукових кадрів з мотивацією в кар'єрному рості молодих учених, науково-педагогічних працівників;
- застосовування в Україні прогресивних юридичних норм та засобів стимулювання винахідницької діяльності;
- збереження кадрового потенціалу складу вишів і закладів освіти;
- забезпечення для підвищення ефективності інновацій, подальшої розбудови інститутів трансферу технологій і мережевих структур, сприяння розвитку інновацій підприємництва, технологічних парків і технополісів;
- удосконалення нормативно-правової бази загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної фахової передвищої, вищої освіти, діяльності ЗВО в кризових умовах;
- інтеграція інноваційних технологій у харчову промисловість має стати пріоритетом державної політики, оскільки саме технологічне оновлення виробництва та створення функціональних і оздоровчих продуктів сприятимуть підвищенню якості харчування населення та конкурентоспроможності України на світовому ринку;
- заклади вищої освіти повинні забезпечити підготовку нової генерації фахівців – технологів, біотехнологів, медиків, енергетиків, менеджерів якості, здатних працювати в умовах глобальних викликів, використовуючи сучасні методи наукових досліджень і цифрові інструменти;
- доцільний розвиток науково-освітніх кластерів та партнерство між університетами, науковими установами й бізнесом, що сприятиме ефективному трансферу технологій, комерціалізації наукових розробок і створенню інноваційних продуктів;
- впровадження дуальної освіти має стати одним із головних інструментів модернізації системи професійної підготовки, поєднуючи навчання з практичною діяльністю на підприємствах;
- активне розширення волонтерського руху з метою надання допомоги, насамперед військовим, ЗСУ та громадянам, які постраждали унаслідок російської агресії;
- забезпечення внутрішньо переміщених осіб якісними освітніми послугами і надання вільного доступу до них;

- цифровізацію як один із ключових напрямів реформування системи освіти і науки для забезпечення її якості та доступності (використання хмарних технологій, дистанційної освіти, відкритих онлайн-курсів тощо) та удосконалення інформаційно-цифрової компетенції педагогів і науковців;
- підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів в умовах новітніх цифрових технологій; вдосконалення освітньо-виховної, інформаційної та економічної політики, яка забезпечувала б потреби суспільства в патріотичному вихованні не лише молоді, але й дорослих громадян, з формуванням їхньої свідомості як справжніх патріотів нашої держави в умовах військової агресії РФ проти України;
- продовження міжнародного наукового співробітництва, яке залишається надважливою сферою, що визначатиме імідж нашої держави на світовій арені;
- розвивати партнерство між освітою, наукою та бізнесом для підвищення практичної спрямованості навчання;
- більш активне входження представників громадських організацій до складу експертних рад і комісій МОН України;
- у післявоєнний період поєднання науки, освіти та виробництва повинно розглядатися як стратегічний напрям сталого розвитку держави, що забезпечить відновлення економічного потенціалу, підвищення добробуту населення та зміцнення позицій України на міжнародному рівні.

Незважаючи на загрозливі тенденції (руйнування інфраструктури, відтік за кордон здобувачів освіти, педагогів і науковців, проблеми в організації освітнього процесу, обмеженість доступу до мережі Інтернет тощо), українські заклади освіти продовжують функціонувати і надавати освітні послуги. Наразі у системи освіти і науки України є чудова можливість вийти з цієї кризи сильнішою, адаптованою та врешті-решт реформованою.